

Анна В. Кравець, Мар'ян М. Швець
**ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ СТВОРЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ВЕБ-РЕСУРСУ ДЛЯ ВЗАЄМОДІЇ
НАУКОВЦІВ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ БІЗНЕСУ**

У статті проаналізовано особливості співпраці в Україні науковців та бізнес-структур. Обґрунтовано необхідність взаємодії науковців і представників бізнесу через інформаційний веб-ресурс. Визначено стратегічні завдання та функції інформаційного веб-ресурсу. Наведено переваги взаємодії науковців і представників бізнесу за допомогою інформаційного веб-ресурсу.

Ключові слова: інформаційний веб-ресурс; взаємодія науковців і представників бізнесу; стратегічні завдання.

Табл. 3. Рис. 1. Літ. 12.

Анна В. Кравець, Мар'ян М. Швець
**ОБОСНОВАНИЕ НЕОБХОДИМОСТИ СОЗДАНИЯ
ИНФОРМАЦИОННОГО ВЕБ-РЕСУРСА ДЛЯ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ
УЧЕНЫХ И ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ БИЗНЕСА**

В статье проанализированы особенности сотрудничества в Украине ученых и бизнес-структур. Обоснована необходимость взаимодействия ученых и представителей бизнеса через информационный веб-ресурс. Определены стратегические задачи и функции информационного веб-ресурса. Приведены преимущества взаимодействия ученых и представителей бизнеса с помощью информационного веб-ресурса.

Ключевые слова: информационный веб-ресурс; взаимодействие ученых и представителей бизнеса; стратегические задачи.

Anna V. Kravets¹, Marjan M. Shvets²
**GROUNDING THE NECESSITY OF CREATING
AN INFORMATION WEB RESOURCE FOR THE INTERACTION
OF RESEARCHERS AND BUSINESSMEN**

The article analyzes the peculiarities of cooperation between Ukrainian researchers and business structures. The necessity for the interaction between researchers and business representatives via an information web resource is grounded. Strategic objectives and functions of information web resource are determined. Advantages from the interaction of academia and business by means of information web resources are demonstrated.

Keywords: information web resource; interaction of researchers and businessmen; strategic tasks.

Постановка проблеми. Низький рівень співпраці між науковцями та представниками бізнесу є основною причиною невеликого відсотку комерціалізації наукових розробок та практичних досліджень в Україні. Відсутність комунікацій на постійній основі між представниками бізнесу та науки негативно впливає на діяльність та поступальний розвиток обох. У науковців немає розуміння нагальних потреб та проблем сучасного бізнесу, а представники бізнесу не використовують дослідження науковців та їх науковий потенціал для вирішення власних проблем. Безумовно, основним аспектом діяльності вищих навчальних закладів є освіта та наука, проте, окрім організації освітнього процесу,

¹ National University "Lviv Polytechnics", Ukraine.

² "Inneti innovations" LLC, Lviv, Ukraine.

значну увагу потрібно звертати на налагодження співпраці між науковцями та представниками бізнесу. Таке партнерство позитивно вплинуло б на підвищення рівня комунікації та нарощування зв'язків між обома сторонами, поглибила б розуміння проблем та потреб вітчизняного бізнесу, а також посприяла б швидкому поширенню інформації в колах бізнесу про існуючі наукові дослідження та полегшила б їх впровадження на вітчизняних підприємствах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях вітчизняних авторів досліджено особливості взаємодії представників науки і бізнесу, зокрема вказано на необхідність формування моделі співпраці держави і підприємницьких структур на регіональному та національному рівнях. Ці питання досліджували Г. Аксьонова [3], В. Лучик [7], В. Медвідь [8], М. Мельник [9], А. Никитаєва [10]. Умови, які сприятимуть взаємодії влади, бізнесу і науки, представлені у праці Ю. Теслі та А. Білощицького [12]. Такі вчені, як О. Горбунов [5], Е. Рисин [11] визначили необхідність співробітництва підприємств та вищих навчальних закладів, а П. Куликов [6] обґрунтував доцільність створення освітньо-промислових груп.

Дослідження науковців довели, що нині в державі немає дієвого механізму взаємодії влади, науки і бізнесу, існує гостра потреба у формуванні в державі дієвого механізму взаємодії представників бізнесу і науки в межах окремих завдань чи масштабних проєктів.

Метою дослідження є обґрунтування доцільності створення в Україні інформаційного веб-ресурсу для взаємодії науковців та представників бізнесу.

Основні результати дослідження. У сучасних ринкових умовах для успішного, довготривалого розвитку підприємств, окрім вирішення оперативних проблем, значну увагу необхідно надавати стратегічним завданням розвитку, зокрема удосконаленню внутрішніх бізнес-процесів, оновленню технологій, реалізації інноваційних рішень. Нині особливо актуальним для підприємств є пошук кваліфікованих кадрів, які б реалізували поставлені завдання.

Основним осередком пошуку підприємствами кваліфікованих кадрів є провідні вищі навчальні заклади України, які надають ґрунтовний рівень теоретичної підготовки випускникам, проте більшість з них не мають практичних навичок.

За цих умов необхідно сприяти під час навчання налагодженню співпраці між студентами, науковцями та представниками бізнесу [5; 11]. Відсутність такої співпраці негативно впливає на процес комунікації та нарощування зв'язків між сторонами, а також перешкоджає випускникам та науковцям швидко та глибоко орієнтуватися у проблемах та потребах бізнесу. З цієї ж причини в колах бізнесу немає швидкого поширення інформації про існуючі наукові дослідження та розробки.

Більшість масштабних проблем і завдань підприємство може вирішити тільки при взаємодії з організаціями чи спеціалістами, які компетентні у цій сфері (впровадження інноваційних розробок, автоматизація процесів, придбання новітніх технологій тощо). За цих умов особливо важливо сприяти розвитку взаємодії представників бізнесу та науки.

Існують різні підходи до формування моделей взаємовідносин між органами державної влади, місцевого самоврядування, науки та бізнесу. Це пояс-

нюється тим, що сам процес взаємодії є багатограним та різноаспектним [3; 7]. Велика кількість дослідників [6; 9] вважають, що налагодити механізм взаємодії науки і бізнесу неможливо без інституційних перетворень на регіональному та національному рівнях. Крім того, необхідне виконання таких умов: щоб усі задіяні до такого процесу прагнули до єдиного результату та для досягнення цілей були озброєні сучасними методологіями і технологіями [12]. Проте усі погоджуються в одному: бізнес та наука діють нині майже автономно [4; 8; 10].

Для деталізації причин, які сприяли розділенню інтересів науки і бізнесу, проведено дослідження взаємодії науковців та представників бізнес-структур (табл. 1) під час вирішення таких завдань бізнесу:

- вдосконалення існуючих та впровадження нових технологій;
- оновлення асортименту продукції та послуг;
- освоєння нових напрямів діяльності;
- впровадження інноваційних розробок;
- автоматизація внутрішніх бізнес-процесів, документообіг та покращення роботи з клієнтами.

Отже, сьогодні наукові доробки, які продукують вчені, аспіранти та студенти у вищих навчальних закладах, переважно залишаються непотрібними чи недоступними представникам бізнесу. З іншої боку, представники бізнесу паралельно вирішують свої проблеми, спираючись на власний штат працівників та використовуючи лише власні можливості, не звертаючись за допомогою до науковців. З малим та середнім бізнесом практично немає співпраці науковців, а з великим бізнесом вона є перспективною, але поки що недостатньо розвиненою. З іншого боку, цілком очевидно, що чисельність малих та середніх підприємств є значно більшою за чисельність великих, а отже, і кількість різних проблем та завдань, які виникають у малого та середнього бізнесу, є значно більшою, хоча вони є менш масштабними та складними.

Відсутність комунікацій на постійній основі між представниками бізнесу та науки однаково негативно впливає на діяльність та поступальний розвиток обох сторін. З проведеного аналізу також стало відомо, що через недостатню тісну співпрацю, а також через непоінформованість науковців про проблеми бізнесу суб'єкти підприємництва звертаються до іноземних компаній у пошуках способів вирішення власних проблем. Налагодивши співпрацю між науковцями та бізнесом, можна частково вирішити проблему фінансування наукових розробок, а також це дасть змогу націлити наукові дослідження на виконання практичних завдань, що в результаті сприятиме розвитку економіки України.

На нашу думку, підвищити рівень взаємодії між представниками науки і бізнесу можна за допомогою:

- інтеграції виробничого та навчального процесів;
- створення інформаційного веб-ресурсу;
- проведення виробничих практик для студентів не тільки на великих підприємствах, а й залучення до цього процесу середнього та малого бізнесу;
- проведення навчань та семінарів для малого та середнього бізнесу, поширення інформації про приклади ефективної співпраці сторін.

Таблиця 1. Аналіз взаємодії науковців та бізнес-структур під час вирішення завдань бізнесу, авторська розробка

Критерії аналізу	Бізнес-структури різного масштабу		
	Малий бізнес	Середній бізнес	Великий бізнес
Рівень зацікавленості науковців практичними завданнями бізнес-структур	Зацікавленість низька, проблеми малого бізнесу науковцями розглядаються узагальнено	Зацікавленість середня, бізнес-структури і науковці зацікавлені співпрацювати	Зацікавленість висока, бізнес-структури відчувають потребу в реалізації інноваційних рішень, а науковці можуть реалізувати масштабні проекти
Рівень співпраці науковців та вищих навчальних закладів з бізнес-структурами	Дуже низький рівень співпраці, рекомендації і пропозиції, що подають науковці, є загальними, теоретичними	Дуже низький рівень співпраці, поодинокі випадки практичної взаємодії науковців і представників бізнесу, більшість рекомендацій і пропозицій є теоретичними	Низький рівень співпраці науковців і представників бізнесу, здебільшого співпраця обмежується реалізацією спільних проектів, в окремих випадках розробки науковців практично втілюють
Рівень поінформованості представників бізнесу про наявні розробки та пропозиції науковців	Низький		
Відомі дієві канали взаємодії бізнес-структур та науковців	Поодинокі випадки прямої взаємодії		
Наявність вільних фінансових ресурсів у бізнес-структурах	Фінансові ресурси обмежені	Незначна кількість вільних фінансових ресурсів	Достатня кількість вільних фінансових ресурсів
Фінансові ресурси, що використовуються для пошуку та реалізації наукових розробок	Фінансові ресурси не виділяють	Фінансові ресурси не виділяються або виділяється незначна їх кількість	Виділено незначну кількість фінансових ресурсів
Поточні способи виконання завдань бізнес-структурами	Вирішують завдання власними силами	Виконання завдань відбувається власними силами, купівля стандартних, непрофільних рішень, що запропоновані на ринку	Залучення іноземних компаній, купівля готових рішень, не завжди адаптованих до українського ринку; рідко залучають розробки вітчизняних науковців

Найбільш доступним і порівняно недорогим способом взаємодії сторін є спілкування через масштабний інформаційний веб-ресурс, на якому будуть розміщені наукові розробки та дослідження науковців, а також реальні завдання та проблеми підприємств (рис. 1).

Нині в разі виникнення будь-якої проблеми все більша кількість учасників ринку насамперед шукає рішення в Інтернеті. Тому наявність такого ресурсу значно полегшить пошук через всесвітню мережу Інтернет можливих партнерів та однодумців для всіх сторін.

У табл. 2 наведено функції і завдання інформаційного веб-ресурсу.

Створення єдиного масштабного інформаційного веб-ресурсу для публікації інформації як про наукові розробки та дослідження, з одного боку,

так про реальні задачі та проблеми, які виникають у бізнесі, з іншого, має стати одним з рішень, яке дасть можливість підвищити рівень інформованості представників обох сторін. Реалізація в межах України єдиного інформаційного веб-ресурсу є необхідністю, яку можна реалізувати у межах існуючого законодавчого поля [1; 2] і яка, до того ж, має низку переваг для представників науки і бізнесу (табл. 3).

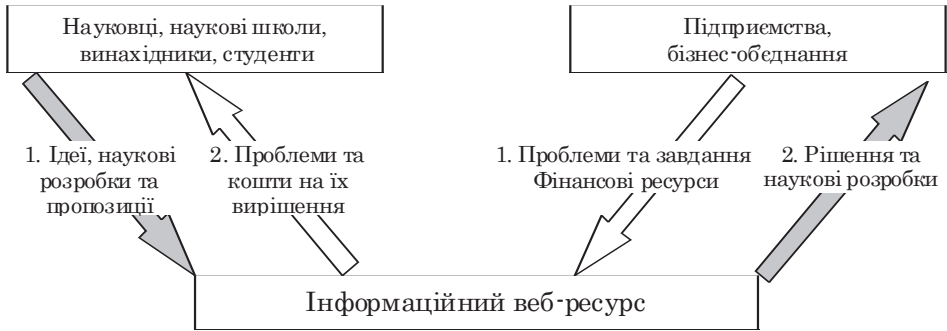

Рис. 1. Приклад взаємодії науковців та представників бізнесу через інформаційний веб-ресурс, авторська розробка

Таблиця 2. Стратегічні завдання та функції інформаційного веб-ресурсу для взаємодії науковців і представників бізнесу, авторська розробка

Назва	Характеристика
Мета веб-ресурсу	налагодження механізму взаємодії представників науки і бізнесу
Стратегічні завдання веб-ресурсу	<ul style="list-style-type: none"> - реалізація прозорих та публічних механізмів обміну інформацією між науковцями та інвесторами, власниками підприємств; - структуроване збереження матеріалів з можливістю багатокритеріального групування та пошуку; - наявність публічного та закритого блоків для публікації інформації про проекти та дослідження; - створення профілів для кожного з користувачів, з інформацією про наукові праці, сфери інтересів та діяльності, реалізовані проекти; - створення груп для обговорення та вирішення проблем та взаємного консультування учасників
Функції веб-ресурсу	<ul style="list-style-type: none"> - створити публічне портфоліо робіт (з різними правами доступу до інформації) кожного зареєстрованого в системі науковця з переліком публікацій, конференцій та наукових проектів, у яких було взято участь; - створити публічне портфоліо підприємств та всіх зацікавлених структур з одночасним розміщенням їхніх проблем та стратегічних і оперативних завдань, які потребують рішення; - створити доступ представникам бізнесу до інформації про актуальні вітчизняні розробки та винаходи; - об'єднати між собою науковців з різних навчальних закладів України за науковими інтересами; - прискорити процес обміну інформацією в наукових та виробничих колах; - сприяти взаємодії представників бізнесу і науки в межах окремих завдань чи масштабних проектів

Інформаційний веб-ресурс націлений й на те, щоб надати доступ до інформації про проблему та її рішення сторонам, які географічно віддалені один

від одного, прискорити момент першої комунікації, дати змогу підняти рівень довіри через ведення історії комунікацій а також відгуків про попередні роботи.

Таблиця 3. Переваги для науковців та представників бізнесу при взаємодії через інформаційний веб-ресурс, авторська розробка

Переваги для науковців	Переваги для бізнес-структур
<ul style="list-style-type: none"> - позиціонування власних знань, вмінь та наукових доробок; - комерціалізація наукових розробок; - перетворення інноваційних ідей на інвестиційні проекти; - здобуття практичного досвіду та отримання додаткового доходу 	<ul style="list-style-type: none"> - залучення кваліфікованих спеціалістів до вирішення власних проблем і завдань; - отримання відповідно дешевого способу вирішення оперативних і стратегічних завдань; - скорочення часу на пошук кваліфікованих спеціалістів

Висновки. У статті проаналізовано особливості співпраці в Україні науковців та бізнес-структур, зокрема за такими характеристиками: рівень захищеності і співпраці, відомі дієві канали взаємодії бізнес-структур та науковців, наявність вільних фінансових ресурсів у бізнес-структурах, поточні способи вирішення завдань бізнес-структурами.

Доведено, що наукові доробки вчених переважно є непотрібними чи недоступними представникам бізнесу. Активність співпраці науковців з бізнесом є перспективною, але поки що недостатньо розвиненою. За цих умов запропоновано для підвищення рівня взаємодії між представниками науки і бізнесу створити інформаційний веб-ресурс для розміщення наукових розробок та досліджень науковців, а також реальних завдань та проблем підприємств. Визначені стратегічні завдання веб-ресурсу, основними з яких є: реалізація прозорих та публічних механізмів обміну інформацією між науковцями та інвесторами, власниками підприємств, структуроване збереження матеріалів з можливістю багатокритеріального групування та пошуку, створення профілів для кожного з користувачів та створення можливостей. Основними функціями веб-ресурсу є: створення публічного портфоліо науковців і підприємств, доступ представників бізнесу до інформації про актуальні вітчизняні розробки та винаходи, сприяння взаємодії представників бізнесу і науки в межах окремих завдань чи масштабних проектів. На нашу думку, реалізація в межах України єдиного інформаційного веб-ресурсу є нагальною потребою.

Створення в Україні інформаційного веб-ресурсу є необхідністю, яка уможливить в разі підвищити швидкість і доступність обміну інформацією між науковцями та представниками бізнесу, забезпечить високий рівень внутрішнього самоконтролю системи, позитивно вплине на підвищення частки комерціалізації наукових розробок та практичних досліджень.

1. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4.02.1998 №74/98-ВР // zakn.rada.gov.ua.

2. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 №680-р // zakn.rada.gov.ua.

3. Аксьонова Г.Д. Наукові засади формування моделі взаємодії органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами у розв'язанні екологічних проблем // Управління сучасним містом: Шомісяч. наук.-практ. журн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України.— 2007.— №1/12. — С. 161—169.

4. *Багрова І.В., Черевко О.Л.* Національна інноваційна система України: характеристика та проблеми становлення // Вісник ДДФА.— 2010.— №2.— С. 81–96.
5. *Горбунов О.* Сотрудничество предприятий и ВУЗов как механизм преодоления негативных последствий кризиса // www.mba.nnov.ru.
6. *Куликов П.* Освітньо-промислові групи як інструмент фінансового стимулювання у галузі освіти і науки // www.rusnauka.com.
7. *Лучик В.Є.* Політика регіонального розвитку: рівні, види, методи: Монографія / Наук. ред. В.М. Василенко. — Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2012. — 400 с.
8. *Медвідь В.Ю.* Інституціоналізм взаємодії влади та бізнесу на регіональному рівні // Сталий розвиток економіки.— 2013.— №2.— С. 132–135.
9. *Мельник М.* Партерство держави і бізнесу як фактор ділової активності України // Вісник КНТЕУ.— 2010.— №3.— С. 23–39.
10. *Никитаева А.Ю.* Система взаємодії держави і бізнесу в регіональній економіці: концептуальний погляд і інструментальні складові // Економічний вестник Ростовського державного університету.— 2006.— №3, Т. 4. — С. 140–145.
11. *Рисин Е.* Расширение форм сотрудничества ВУЗов и бизнеса как основа развития инновационного потенциала: зарубежный опыт для России.— 14.02.2007 // www.it-expro.org.
12. *Тесля Ю.М., Білощизький А.О.* Проектний погляд на питання покращення взаємодії бізнесу, науки та влади в умовах України // Управління розвитком складних систем.— 2012.— №11.— С. 53–56.

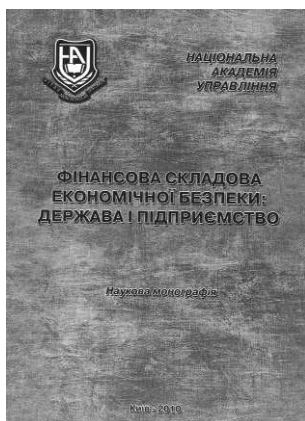
Стаття надійшла до редакції 11.11.2013.

КНИЖКОВИЙ СВІТ

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА
ПРЕСТИЖНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Україна, 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26
E-mail: book@nam.kiev.ua
тел./факс 288-94-98, 280-80-56

Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: Наук. монографія. — К.: Національна академія управління, 2010. — 232 с. Ціна без доставки — 40 грн.

Автори: М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева.

У монографії розкрито місце і засади фінансової безпеки в системі економічної безпеки на двох рівнях управління економікою країни: держави і підприємства. Розкрито роль економічної безпеки в розвитку економіки України, визначено і обґрунтовано шляхи забезпечення фінансової безпеки на рівні держави.

Викладено методологічні основи фінансової безпеки підприємства та управління нею. Визначено форми і методи удосконалення механізму управління фінансовою безпекою на рівні підприємства.